

Handläggare
Hedberg Sebastian

Datum
2013-10-14

Diarienummer
KSN-2012-1280

Kommunstyrelsen

Bredbandsprogram 2013 – 2020 för Uppsala kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att anta Bredbandsprogram 2013 – 2020 för Uppsala kommun enligt **bilaga 1**

Ärendet

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens generella hantering av bredbandsfrågor och har ett ansvar för strategiska frågor inom IT-infrastruktur och mobilitet. Uppsala kommuns nuvarande IT-infrastruktursprogram antogs i januari 2003. Det är därmed aktuellt att efter 10 år anta ett nytt program. Den 10 juni 2012 sändes förslag till Bredbandsprogram 2013 – 2020 för Uppsala kommun på samråd. Samrådet varade till den 1 oktober 2013.

Programmet utgör underlag för beslut om inriktning för arbetet med infrastruktur för elektronisk kommunikation och hur kommunen avser att arbeta med detta inom olika områden. Detta gäller bland annat kommunens arbete enligt den nya plan och bygglagen, effektivisering av den kommunala organisationen med avseende på tillstånds- och markfrågor samt offentligt stöd till utbyggnad av bredband.

Bredbandsprogrammet utgör även underlag för hur infrastruktur för elektronisk kommunikation tas upp i kommunens översiktsplan med vidare koppling till den regionala utvecklingsplaneringen i länet samt den regionala digitala agendan (Regionförbundets Uppländsk Drivkraft 3.0 samt Regional digital agenda för Uppsala län).

Till bredbandsprogrammet följer även en bilaga med bakgrundsinformation som beskriver bredbandssituationen idag, vilka regler och riktlinjer som gäller samt vilka statliga stödmedel

som finns att söka, **Bilaga 2**. Denna bilaga kommer att uppdateras årligen allt eftersom nya förutsättningar visar sig och utbyggnaden fortskrider.

Remissbehandling

Förslaget har remitterats till:

Plan- och byggnadsnämnden

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Idrotts- och fritidsnämnden

Uppsala Vatten och Avfall AB

Uppsalahem AB

Länsstyrelsen i Uppsala län

LRF Mälardalen

Handelskammaren i Uppsala län

Företagarna i Uppsala

Knutby i Samverkan

Rasbo i Samverkan

Utvecklingsrådet för Storvretabygden

Vattholma i Samverkan

Kommunledningskontoret har sammanfattat svaren och kommenterat dessa i en samrådsredogörelse som återges som **bilaga 3**. Inkomna remissvar återfinns i akten.

Föredragning

Tillgång till god digital infrastruktur är, både idag och i framtiden, minst lika viktigt för Uppsala kommun som annan infrastruktur i form av vägar och järnvägar. Argumenten för konkurrenskraftig infrastruktur är detsamma oavsett om det handlar om asfalterade vägar, spår för järnväg eller digitala motorvägar. Alla som väljer att bo, arbeta, studera, besöka eller driva företag i Uppsala kommun måste enkelt kunna nå resten av världen.

Även om befintliga bredbandslösningar i dagsläget är tillräckliga för många måste vi arbeta för att bredbandsnätet även i framtiden skall vara adekvat. För ett tiotal år sedan användes internet i betydligt mindre utsträckning än det gör idag. Och vi ser hur fler och fler tjänster levereras via internet, såsom exempelvis IP-telefoni, högupplöst digital-TV eller olika sociala medier.

I kommunens tätorter finns det ett intresse från marknadsaktörer att ansluta hushåll och företag till fiberbaserade bredbandsnät på kommersiell grund. Det finns även affärsmodeller som ökar viljan hos hushåll och företag att ansluta sig till fiberbaserade bredbandsnät. Den rådande situationen för bredband i småorter och på landsbygden gör däremot att det finns behov av offentlig medfinansiering och administrativt stöd för att säkerställa tillgången till bredband i dessa områden.

I den nya plan- och bygglagen från år 2011 kan man finna både möjligheter och skyldigheter att hantera elektronisk infrastruktur i den fysiska planeringen och i bygglovsärenden. Tillgång

till, och planering för, digital kommunikation är en så viktig fråga att den självklart bör hanteras av kommunerna på liknande sätt så som vägar, järnvägar, el och vatten tidigare har hanterats i översikts- och detaljplanering.

Uppsala kommun har i sitt styrdokument IVE 2013-2016 (Inriktning, Verksamhet, Ekonomi) samt i sin IT-policy uttalat att digitala tjänster bör vara norm i dialogen mellan medborgare, förtroendevalda och medarbetare. Detta betonar vikten av att hushåll och företag har god tillgång till både fasta nättjänster och mobila nättjänster.

Tillgång till fiberbaserat bredbandsnät är också något som efterlyses av många företagare i Uppsala kommun och utbyggnaden av detta nät ses som en mycket viktig fråga för företagarnas fortsatta konkurrenskraft, både lokalt och globalt.

I Uppsala kommuns näringslivsprogram står att Uppsala har hög standard i den grundläggande infrastrukturen vad gäller tillgänglighet och överföringshastighet i ICT (information and communication technology). I näringslivsprogrammet har även slagits fast att kommunens handläggning av ärenden ska vara snabb och att de råd och regler som kommunen utfärdar ska vara enkla och tydliga. Detta återanknyter direkt till intentionerna i detta bredbandsprogram.

Även om i stort sett alla hushåll och företag i kommunen, i dagsläget, kan få tillgång till bredband via olika typer av mobila och trådbaserade lösningar är det däremot inte möjligt att överallt erbjuda den kapacitet som anges i regeringens bredbandsstrategi. Geografiska omständigheter och tekniska begränsningar utgör hinder för detta. Behoven av ökad kapacitet och tillgänglighet ställer krav på en omfattande utbyggnad av fiberbaserade bredbandsnät.

Fiber är den teknik som har överlägset bäst kapacitet och tillgänglighet. Fiber är även en grundläggande förutsättning för att tillhandahålla god kapacitet och tillgänglighet i framtidens mobila bredbandsnät (LTE/4G). Av denna anledning kommer detta program fokuseras på tillgången till fiberbaserade bredbandsnät.

Den förestående avvecklingen av det kopparbaserade telenätet visar även på behovet av att skynda på utbyggnaden av fibernätet, eftersom en stor andel av hushållen och företagen i kommunen får tillgång till bredband via det kopparbaserade telenätet (xDSL).

Målbild

Målet Uppsala kommun strävar mot är att alla som vistas i Uppsala kommun ska ha tillgång till så konkurrenskraftiga digitala tjänster som möjligt, samt att 90 procent av våra medborgare och arbetsställen ska kunna beställa bredband om minst 0,1 Gbit/s till jämförbara nationella priser senast år 2020.

Kommunen strävar även efter att infrastruktur för elektronisk kommunikation ska vara öppen och leverantörsoberoende och klara av kommunikation för framtidens slutkundstjänster till kommunens hushåll, företag och offentliga verksamheter.

För att nå dessa mål måste Uppsala kommun uppfattas som en möjliggörare och inte ett hinder av tjänsteleverantörer och nätbyggare. Bredbandsprogrammet syftar till skapa förutsättningar för att nå ovanstående målbild.

För att nå målbilden krävs en effektivisering av tillståndprocesser och en ökad koordination mellan aktörer inför markarbeten. Grävkostnader utgör i allmänhet en mycket stor del av investeringen vid bredbandsutbyggnad. Det är därför kostnadseffektivt om bredband eller kanalisation för bredband (exempelvis tomrör) samförläggs när annan infrastruktur byggs ut eller rustas upp. Regeringen har därför inrättat ett stöd som kan användas för det ändamålet och Uppsala kommun bör främja samförläggning av kanalisation.

Ekonomiska konsekvenser

För att möta behovet av ett mer aktivt arbete inom detta område har kommunledningskontoret inom ram förstärkt organisationen med en tjänst för att löpande följa utvecklingen av området avseende teknik, aktörer, utbyggnadsläge i kommunen, länet och landet. Därmed har kontoret förutsättningar att stärka samverkan mellan kommunala verksamheter samt utgöra ett stöd för de lokala intressegrupper som vill agera för att förbättra tillgången till tjänster i sitt närområde.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Christoffer Nilsson
Stabschef

Bredbandsprogram 2013 – 2020 för Uppsala kommun

Inriktningsmål

Uppsala kommun ska av tjänsteleverantörer och nätbyggare uppfattas som en möjliggörare, inte som ett hinder för utbyggnad av bredband.

Bredbandsprogrammet

Dokumentet stakar ut vägen mot de kommunala och nationella bredbandsmålen som säger att 90 procent av medborgarna och företagen skall ha tillgång till bredband om minst 0,1Gbit/s år 2020.

Vid antagande av detta bredbandsprogram påtar Uppsala kommun sig ett samordningsansvar för bredbandsutbyggnaden. Detta förutsätter att Uppsala kommun löpande hämtar in och dokumenterar status på nät och tjänster. Minst vartannat år ska denna dokumentation uppdateras via enkäter till nätägare. Återkommande kartläggningar ska genomföras eller inhämtas av kommunen.

Bredbandsprogrammet är ett levande dokument som ska revideras minst varje mandatperiod. Grunddokumentet antas av kommunfullmäktige, medan revisioner godkänns av kommunstyrelsen.

Alla kommunens större insatser inom området bredbandsutveckling ska dokumenteras och utvärderas både före och efter insatsen.

Uppsala kommuns agerande

För att bredbandsmålen ska uppfyllas krävs ett internt arbete inom Uppsala kommun.

Uppsala kommun ska:

- I samband med förnyade upphandlingar av förvaltningsnät, och inför eventuell förläggning av kommunägd fiber, väga in allmänhetens infrastrukturintresse.
- Hantera elektronisk infrastruktur i den fysiska planeringen och i bygglovsärenden på liknande sätt som vägar, järnvägar, el och vatten tidigare har hanterats i översikts- och detaljplanering
- Utredda möjligheten att årligen avsätta medel för främjande av bredbandsutbyggnad.
 - Dessa medel ska främst användas som medfinansiering till stödmedel från staten, Post- och telestyrelsen och EU, men kan även användas till att finansiera nedläggning av kanalisation i områden där kommunen bedömer det nödvändigt och där intresse från marknadsaktörer saknas.
 - Samt reserveras för förstärkning av basinfrastrukturen om övriga stödmöjligheter inte räcker till och hanteras av gatu- och samhällsmiljönämnden.

Samarbete med marknadsaktörer

Uppsala kommun äger inget eget fibernät. Därför krävs ett nära samarbete med marknadens aktörer för att nå de kommunala och nationella bredbandsmålen.

Uppsala kommun ska ge goda förutsättningar för ett samarbete med marknadsaktörerna genom att gatu- och samhällsmiljönämnden:

- Ser över de regler för grävning som finns och vid behov ta fram riktlinjer för att upplåta kommunal mark för bredbandsutbyggnad.
- Ser över de befintliga principerna för markavtal samt för tillstånd för ledning i kommunal mark.
- Ser över tillståndsprocessen för att fräsa spår i asfalterade gator eller trottoarer.
- Snabbt och effektivt handlägger gräv tillstånd och andra ärenden relaterade.
- Erbjuder en skälig taxa för återställning efter schakt genom att informera om samförläggningssmöjligheter och samordna sådana insatser.
- Informerar marknadsaktörerna om alla relevanta plan- och bygglovsärenden.
- Erbjuder marknadsaktörerna att samförlägga kanalisation för fiber vid kommunala grävarbeten.

Medborgarperspektivet

Målet att 90 procent av befolkningen ska ha tillgång till bredband om minst 0,1Gbit/s år 2020 kommer att kräva stora insatser av invånarna själva. Den gällande modellen för statligt bredbandsstöd på landsbygden bygger på att grupper av intresserade individer går ihop och själva arbetar för en bredbandsutbyggnad. Men kommunens agerande kan vara detsamma både i tätort och på landsbygd.

Här ska kommunen vara behjälplig genom att:

- Ge råd och stötta medborgare i de frågor som kan uppstå.
- Aktivt informera om utbyggnadsläget.
- Vara behjälplig mot medborgare i processen att starta fiberföreningar och byalag.

Bakgrundsinformation till Bredbandsprogram 2013 – 2020 för Uppsala kommun

Innehåll

Utgångspunkter	1
Elektronisk kommunikation i den fysiska planeringen	1
Säkerhet.....	2
Definition av bredband.....	2
Mål för fast bredband i Uppsala län.....	3
Mål för mobilt bredband	3
Publika bredbandsnät i Uppsala kommun	4
Tillgängliga nät i Uppsala kommun	4
Bristområden fast bredband i Uppsala kommun.....	5
Olika policydokument.....	7
Information om Bredbandsforum.....	9
Kommungruppen (AG VI) inom Bredbandsforum.....	9
Behov av infrastruktur för elektronisk kommunikation	10
Offentliga tjänster.....	10
Kommersiella tjänster.....	10
Företag.....	10
Hushåll	11
Fast och mobil tillgänglighet.....	11
Regeringens Bredbandsforum.....	11
Ledningskollen.se.....	12
Befintlig infrastruktur	13
Översiktplan 2010 för Uppsala kommun	17
Tillgängligt offentligt stöd 2012-2014	18
Statliga stöd.....	18
ERUF - EU:s strukturfonder	19
Regionala tillväxtmedel.....	19
Kommunala medel.....	19
Landstingskommunala medel	19

Utgångspunkter

Samhället är idag beroende av att infrastruktur för elektroniska kommunikationer alltid är tillgänglig och kommunen bör verka för att hög driftssäkerhet i alla nät uppnås. Detta gäller kommunens eget förvaltningsnät och även privata operatörers publika nät. Speciell vikt bör läggas vid att elförsörjningen till infrastrukturens knutpunkter säkerställs så att korta strömavbrott kan överbryggas utan störning och att längre strömavbrott endast drabbar ett begränsat antal användare.

Kommunikationstjänster och tillhandahållande av infrastruktur för elektronisk kommunikation är idag en privat och konkurrensutsatt marknad. Kommunen kan påverka utvecklingen på olika sätt t ex genom stöd i områden med litet marknadsunderlag och goda villkor för marknadsaktörer att anlägga fiber i kommunal mark. I samband med upphandling av kommunikationstjänster till den kommunala förvaltningen kan kommunen även påverka utbyggnaden av fibernät och därmed förbättra förutsättningarna för bra tjänster till företag och hushåll.

Bredbandsprogrammet är ett underlag för beslut inom kommunen om inriktning av arbetet med infrastruktur för elektronisk kommunikation. Handlingsprogrammet utgör även ett av flera underlag till arbetet med en regional utvecklingsplan.

Syftet med bredbandsprogrammet är att stödja utbyggnaden av infrastruktur för elektronisk kommunikation genom konkurrensneutralitet, bra priser och villkor för t ex markavtal och kartunderlag.

Bredbandsprogrammet baseras på en mall som tagits fram av länets Bredbandsgrupp med representanter för samtliga kommuner och länsstyrelsen. Utgående från den gemensamma mallen skrivs sedan ett kommunspecifikt program av varje kommun i Uppsala län.

Bredbandsprogrammet är ett dokument som tillsammans med övriga styrdokument uppdateras och vidareutvecklas regelbundet. Med hänsyn till att översiktsplanen skall aktualiseras minst en gång per mandatperiod är det naturligt att handlingsprogrammet för elektronisk kommunikation även uppdateras med denna frekvens. Särskild vikt bör läggas vid samspelet med "IT strategi/policy", "Informationssäkerhets strategi/policy", "Översiktsplan/Detaljplan/Bygglov" och "underlag till regionalt utvecklingsprogram".

Elektronisk kommunikation i den fysiska planeringen

Plan- och bygglagstiftningen (PBL) har en viktig roll i arbetet för ett hållbart samhällsbyggande och från den 2 maj 2011 gäller en ny lagstiftning. Denna ger kommunerna ett ansvar att beakta behovet av "elektronisk kommunikation" som ett allmänt intresse i samband med översiktsplaner, detaljplaner, förhandsbesked och bygglov.

I detaljplaneplanarbetet används Ledningskollen.se för att informera ledningsägare och få kontakt med ledningsägare för fortsatt dialog.

Planhandläggaren har dialog med de ledningsägare som svarar och visar intresse.

Ledningsägare som har ledningar i eller i direkt anslutning till planområdet får även planerna på formell remiss enligt PBL.

Ledningssituationen beskrivs i planhandlingen.

Kommunen informerar byggherrar om att infrastruktur för elektronisk kommunikation planeras, anläggs och bekostas av byggherren.

Säkerhet

Samhället är idag beroende av att infrastruktur för elektronisk kommunikation alltid är tillgänglig och kommunen bör verka för att hög driftssäkerhet i alla nät uppnås. Detta gäller kommunens eget förvaltningsnät och även privata operatörers publika nät. Speciell vikt bör läggas vid att elförsörjningen till infrastruktur för elektronisk kommunikations knutpunkter säkerställs så att korta strömavbrott kan överbryggas utan störning och att längre strömavbrott endast drabbar ett begränsat antal användare.

I beredskapsarbetet bör kommunen aktivt arbeta för att minska infrastrukturens sårbarhet beroende på störningar i elförsörjningen.

Definition av bredband

Regeringens mål att erbjuda kunder bredband med minst 100 Mbps kapacitet behöver tolkas och brytas ner för att vara till hjälp vid planering och uppföljning.

Länets bredbandsgrupps definition av **fast bredband**:

- Anslutningen skall vara en punkt till punkt förbindelse
- Varje användare skall ha en egen förbindelse med viss garanterad kapacitet till närmaste anslutningspunkt
- Anslutningen skall medge överföring med samma kapacitet i båda riktningarna
- Anslutningen skall vara uppgraderingsbar
- Anslutningen skall ha mycket hög tillgänglighet

Länets bredbandsgrupps definition av **mobilt bredband**:

- Anslutningen är en punkt till multipunkt förbindelse
- Användare delar kapacitet till närmaste anslutningspunkt
- Anslutningen har högre kapacitet till användaren än från användaren
- Uppgradering av anslutningen kräver utbyte av sändare/mottagare
- Anslutningens tillgänglighet och kapacitet är beroende av andra kunders trafik

Länets bredbandsgrupps bedömning av kapacitetsbehov för IT tjänster oavsett anslutningsform är:

Nu	2Mbps – 10Mbps
År 2015	10Mbps – 100Mbps
År 2020	100Mbps – 1 000Mbps

Mål för fast bredband i Uppsala län

Minst ett nät skall erbjuda anslutning till boende och företag både i tätbyggt och glesbyggt område.

Kostnaden för tjänster i glesbyggt område skall ej avsevärt överstiga kostnaden i tätbyggt område.

Täckningsmål för fast bredband:

Andel av befolkningen i länet som har möjlighet att beställa				
	Kapacitet	Totalt	Tätbyggt	Glesbyggt
Nu	100 Mbps	41%	50%	8%
År 2015	100 Mbps	70%	80%	40%
År 2020	100 Mbps	90%	99%	57%

Kommunens övergripande mål överensstämmer med de regionala målen som angivits ovan.

Tabellen nedan visar mål för Uppsala läns och Uppsala kommuns utbyggnad i tätort/småort respektive utanför orter för bidra till att nå det nationella målet på 90 % av totalbefolkningen. Siffrorna som visar fördelning i tätort och på landsbygd är i sig inte några måltal utan är snarast till för att visa hur viktig landsbygden är för att de nationella målen skall uppfyllas i kommunen.

	Totalt Bef.	Tätort och småort Bef.	Ej tätort och småort Bef.
Riket	9 415 570	7 836 524	1 579 046
Mål	90%	99%	44%
Uppsala län	335 908	263 229	72 679
Mål	90%	99%	57%
Uppsala kommun	197 784	169 330	28 454
Mål	90%	99%	38%

Mål för mobilt bredband

Målsättningen för mobilt bredband utgår från att användaren verkligen är mobil och vill utnyttja tjänsterna från olika platser och med mobil utrustning.

Målsättningen är att minst ett mobilnät erbjuder tjänster med kapacitet motsvarande dagens Turbo 3G+ som tillåter maximalt 10Mbit/s till användaren och 2Mbit/s från användaren.

Operatörer anger att den upplevda kapaciteten till användaren blir 2 - 10 Mbps beroende på belastning på nätet och avstånd till basstation.

Täckningsmål för mobilt bredband:

	Max kapacitet	Täckning av länets yta
Nu	10/2 Mbps	?
År 2015	10/2 Mbps	100%
År 2020	>10/>2 Mbps	100%

Publika bredbandsnät i Uppsala kommun

Bredbandstjänster till företag och hushåll tillhandhålls via flera olika nät som ägs av olika nätägare. Via dessa nät levererar sedan tjänsteleverantörer olika typer av slutkundstjänster. I detta avsnitt beskrivs vilka nätägare som är aktiva i olika områden.

Tillgängliga nät i Uppsala kommun

I kommunen är följande nätägare för närvarande aktiva:

Nätägare - företag som bygger, äger och förvaltar grundläggande infrastruktur

	Nationellt fibernät	Fibernät i Uppsala tätort	Fibernät i större eller mindre omfattning på landsbygden	Nationellt kopparnät	Nät för mobil telefoni	Nät för mobilt bredband	Koaxialkabelnät för tv	Fastighetsnät
IP Only/Uppsala stadsnät	x	x	x					
Telia Sonera/Skanova	x	x	x	x	x	x		
Borderlight		x	x					
Telenor/Bredbandsbolaget	x	x	x		x	x		
Tele2					x	x	x	
Tre					x	x		
Net1						x		
Com hem							x	x
Trafikverket	x		x					
Stokab		x	x					
Svenska kraftnät	x							
TDC	x		x					
Fastighetsägare								x

Det bör noteras att flera företag levererar tjänster till slutkunder över hyrd infrastruktur. Dessa företag är inte med i ovanstående sammanställning. Det är alltså aktörer som är aktiva ägare av infrastruktur på accessnivå och transportnätetsnivå enligt bilden nedan som finns med i sammanställningen.

Bristområden fast bredband i Uppsala kommun

Utgående från PTS årliga kartläggning av bredbandsnätens utbyggnad i landet och egen information om utbyggnadsläget gör kommunen en indelning i olika områden:¹

"Svarta" områden - där mer än ett nät med minst 100 Mbit/s kapacitet redan finns eller är planerade för anläggning inom tre år.

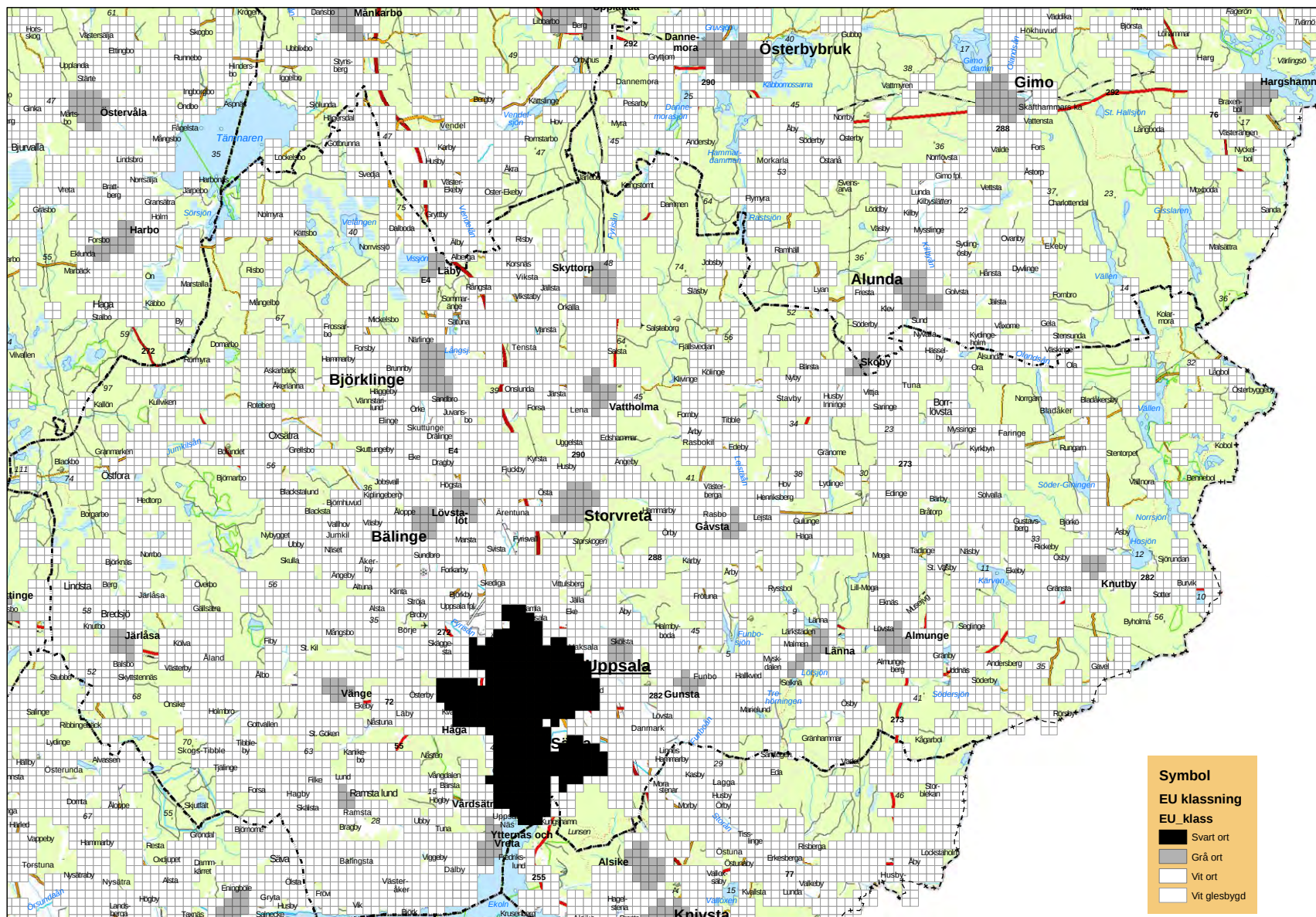
"Gråa" områden - där endast ett nät med minst 100 Mbit/s kapacitet finns på plats eller förväntas finnas på plats inom 3 år.

"Vita" områden - där bredbandsnät med minst 100 Mbit/s kapacitet för närvarande inte finns och där det inte är troligt att någon marknadsaktör anlägger ett nät inom tre år.

Bedömningen baserar sig på att:

- Uppsala tätort har mer än ett nät med minst 100 Mbit/s kapacitet - markerat med svart på karta 3 nedan.
- I övriga tätorter kommer troligen minst en marknadsaktör att bygga nät med minst 100 Mbit/s kapacitet inom tre år - markerat med grått på karta 3 nedan.
- I småorter och glesbygd finns för närvarande inga nät med minst 100 Mbit/s kapacitet och det är inte troligt att någon aktör bygger nät inom tre år - markerat med vitt på karta 3 nedan. Det finns dock två undantag - Håga by och Vårdsätra klassas av SCB som småorter men i detta sammanhang räknar Uppsala kommun dessa orter som en del av Uppsala tätort.
- En större nyetablering av många byggnader i sammanhållet område gör att berört område bör bli föremål för en ny bedömning avseende marknadsförutsättningarna för anläggning av infrastruktur för elektronisk kommunikation på kommersiell grund.

¹ Indelningen i vita, gråa och svarta områden baseras på EU's definitioner med ett tillägg avseende ett tydligt kapacitetskrav.

Karta 1. Klassning av orter och områden i Uppsala kommun enligt EU begrepp

Olika policydokument

Användningen av IT baserade system är stor och möjligheten att kommunicera är mycket viktig i dagens samhälle. Företag, offentliga verksamheter och medborgare kräver idag tillgång till väl utbyggd infrastruktur för elektronisk kommunikation. Under de senaste åren har ett antal rapporter publicerats som gör det allt tydligare att infrastruktur för elektronisk kommunikation är en viktig samhällsfråga och att det krävs samverkan mellan många parter för att säkerställa att tillgången är god för alla.

Sveriges regering, Sveriges Kommuner och Landsting, Boverket, Post och Telestyrelsen samt Konkurrensverket har i olika publikationer fört frågorna om tillgång till infrastruktur för elektronisk kommunikation framåt.

Regeringen publicerade i november 2009 "Bredbandsstrategi för Sverige".

Några citat ur strategin:

"Det övergripande målet är att Sverige ska ha bredband i världsklass. En hög användning av IT och Internet är bra för Sverige både vad gäller tillväxt, konkurrenskraft och innovationsförmåga. Det bidrar till utvecklingen av ett hållbart samhälle. Det innebär att år 2020 bör 90 procent av alla hushåll och företag ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s. Redan år 2015 bör 40 procent ha tillgång till bredband med den hastigheten."

"Kommunerna har i dag ett ansvar för planering av byggande inom kommunen. Att kommunerna som ägare till kommunal mark ger operatörer och andra aktörer ökade möjligheter att anlägga fiber, hyra kanalisation eller s.k. svart fiber, är önskvärt både ur ett konkurrens- och tillgänglighetsperspektiv och något som bör uppmuntras."

Boverkets publicerade i december 2010 rapporten "Elektroniska kommunikationer i planeringen" som är en vägledning och ger allmänna råd inför den nya plan och bygglagen som gäller från och med 2011-05-02.

Några citat ur rapporten:

"Den nya plan- och bygglagen innehåller både möjligheter och skyldigheter att hantera elektronisk infrastruktur i den fysiska planeringen och i bygglovärenden."

Elektronisk kommunikation har förts in som ett allmänt intresse och möjligheten att bestämma markreservat för anordningar för elektroniska kommunikationsnät förtydligats."

Tillgång till och planering för IT- är en så viktig fråga att den självklart bör hanteras av kommunerna på liknande sätt som vägar, el och vatten i översikts- och detaljplanering."

Ett IT-infrastrukturprogram är en lämplig utgångspunkt för ett tillägg till översiktsplanen beträffande IT infrastrukturen i kommunen."

Den 7 oktober 2010 skickade Anders Knappe, ordförande Sveriges Kommuner och Landsting, Göran Marby, generaldirektör Post och Telestyrelsen och Dan Sjöblom, generaldirektör Konkurrensverket ett gemensamt uttalande "Principer för kommunala insatser på bredbandsområdet" till alla kommuner i Sverige.

Några citat ur brevet:

"Kommun ska, som företrädare för allmänna samhällsintressen, i översikts- och detaljplanearbetet beakta behoven av utbyggnad av bredbandskommunikation i kommunen."

"Kommunen bör ha en policy som klargör villkor för tillträde till kommunal mark för bredbandsutbyggnad och annan infrastrukturutbyggnad. Policyn bör klargöra rutinerna för grävtillstånd och tecknande av markavtal."

"Kommunerna bör beakta värdet av såväl fungerande elektroniska kommunikationer och konkurrens på bredbandsmarknaden som övriga allmänna samhällsintressen när den tar fram en sådan policy."

"Kommunen bör aktivt verka för att samordning av grävarbeten och samförläggning av ledningar sker."

PTS - Post och Telestyrelsen har publicerat en rapport "Utbyggnad av bredband på landsbygd" där frågan om kommunalt engagemang berörs.

Några citat ur rapporten:

För regional utveckling är en robust och säker IT-infrastruktur, dimensionerad för framtida behov av såväl kommersiella tjänster som samhällstjänster, en grundläggande faktor som kan skapa förutsättningar för en levande landsbygd med utvecklade och nya verksamheter."

"Kommunerna har både skyldighet och möjlighet att främja utbyggnad av bredband i områden som av marknaden bedöms olönsamma. Detta följer av den nya plan- och bygglagen (prop. 2009/10:170).

Exempel på olika sätt som kommuner kan främja utbyggnaden av bredband är

som samhällsplanerare, då kommunerna är skyldiga att beakta behov av utbyggnad, dvs. identifiera underförsörjda områden, i sin översikts och detaljplanering, reservera mark för bredbandsanläggningar m.m.

som markägare, då kommunen genom en policy kan klargöra hur tillgången till kommunal mark kan tillgodoses.

att verka för samordning av grävningsarbeten och samförläggning av ledningar.

att engagera sig i utbyggnad genom samverkan mellan privata och offentliga aktörer av t.ex. byanät. Då kan kommunen stimulera, stödja och tillhandahålla övergripande planeringsstöd.

att klargöra med vilken finansiering lokala utbyggnadsprojekt kan komma till stånd. Kommunen kan erbjuda information om olika finansieringskällor som strukturfondsmedel, statliga stödmedel, kommunala och privata medel, samt vilka av dessa som kan komma i fråga."

MSB - Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har givit ut en publikation "Strategi för samhällets informationssäkerhet 2010-2015"

I publikationen finns målformuleringar kring bland annat "samhällets funktionalitet" och "medborgarnas och verksamheters kunskap om, och förtroende för, informationshantering och IT system". Strategiska områden som nämns är "Informationssäkerhet i verksamheter" och "Kommunikationssäkerhet".

Information om Bredbandsforum

Bredbandsforum är en del av regeringens bredbandsstrategi och bidrar till att målen i strategin uppnås. Forumet främjar samverkan kring bredbandsutbyggnad. Det sker genom att företag, myndigheter och organisationer möts för att tillsammans identifiera hinder och hitta lösningar som ökar tillgången till bredband i hela landet.

En stor del av arbetet sker i olika arbetsgrupper som fokuserar på särskilda sakfrågor som har betydelse för bredbandstillgången. Arbetet kring möjligheter till stöd och finansiering för utbyggnad av bredband på landsbygden har hanterats av en specifik arbetsgrupp kallad Sambandsgruppen. Målet med gruppen har varit att ge förslag på en långsiktig och uthållig lösning för bredbandsutbyggnad i områden där marknaden inte fyller behovet. Gruppen har publicerat en slutrapport "Så skapas bredband i världsklass för hela landet".

<http://bredbandivarldsklass.se/>

Kommungruppen (AG VI) inom Bredbandsforum

Kommunerna har en nyckelroll för att skapa goda förutsättningar för bredbandsutbyggnad, samtidigt som nytta med bredband är central i kommunernas verksamhet.

Tillgången till bredband underlättar tillvaron för medborgare och företag samt bidrar till en långsiktig hållbar utveckling.

Syftet med arbetsgruppen är att verka för att fler kommuner ska ta fram bredbandsstrategier samt stödja kommunerna i deras arbete med bredbandsfrågan och att skapa goda förutsättningar för bredbandsutbyggnad.

För att synliggöra och stimulera kommuners arbete och framsteg i bredbandsfrågan ska gruppen ta fram ett index som mäter tillgången till bredband i Sveriges kommuner, graden av engagemang och främjandet av konkurrens. Vid utformningen av indexet är det av särskild vikt att hänsyn tas till skillnader i kommuners förutsättningar, som t.ex. mellan tätbebyggda kommuner och kommuner med mycket glesbygd.

Gruppen ska även hantera frågor som rör marktillträde. Att få marktillträde på rimliga villkor för att kunna anlägga ny bredbandsinfrastruktur är mycket viktigt för att marknaden ska kunna göra de nödvändiga investeringarna. Gruppen ska därför på basis av förslaget från Bredbandsforums fjärde arbetsgrupp - Undanröjande av hinder – inventera och synliggöra hinder och utforma förslag på nya standardavtal och annat stöd till Sveriges kommuner. Ordförande för arbetsgruppen är Carola Gunnarsson från Sveriges kommuner och landsting.

Gruppens arbete pågår och kan följas på:

<http://bredbandivarldsklass.se/Om-Bredbandsforum/Vara-arbetsgrupper/Kommungruppen/>.

Behov av infrastruktur för elektronisk kommunikation

Boston Consulting Group - BGC - publicerade i mars 2011 en rapport "Sverige Online - Hur internet omvandlar den svenska ekonomin".

Några citat:

"Internet bidrog med uppskattningsvis 205 miljarder SEK (6,6% av BNP) till den svenska ekonomin under 2009."

"Internet har även öppnat upp för helt nya sektorer inom industrier genom affärsmodeller som inte varit möjliga tidigare och på så sätt förbättrat den totala effektiviteten i ekonomin."

Även regeringens Bredbandsstrategi uppmärksammar sambandet mellan infrastruktur för elektronisk kommunikation och tillväxt.

Citat från regeringens Bredbandsstrategi:

"Sveriges samlade nationella tillväxt är beroende av den tillväxt som skapas lokalt och regionalt. Konkurrenskraftiga regioner och individer är en förutsättning för ett konkurrenskraftigt Sverige. En effektiv och säker infrastruktur för bredband främjar regional utveckling och bidrar till att skapa förutsättningar för hållbar tillväxt i hela landet."

Tillgång till bra tjänster över bra infrastruktur leder till ökad användning av tjänsterna. Detta leder i sin tur till högre krav på infrastrukturen. En förbättring av infrastrukturen leder då till ökad användning som i sin tur ökar på kraven i ett naturligt kretslopp.

Idag är det främst tillämpningar som baseras på rörliga bilder, stillbilder och ljud som ställer höga kapacitetskrav på underliggande infrastruktur för elektroniska kommunikationer.

Offentliga tjänster

Ett exempel på offentliga tjänster som redan idag ställer stora krav på kapacitet och kvalitet är den rapportering av erhållet jordbruksstöd som lantbrukare rutinmässigt lämnar till EU i form av kartmaterial. Ett annat exempel är stödsystem för både rutinmässig och avancerad vård i hemmet där rörliga bilder och ljud både till och från hemmet är viktiga komponenter.

Kommersiella tjänster

En bransch som tidigt insåg nätets möjligheter för kommersiella tjänster är husmäklarbranschen. I dag sker i stort sett all exponering av objekt till salu via bilder på nätet. Intresserade kunder vill tillgodogöra sig informationen och mäklarfirmorna som producerar informationen är beroende av att nät med god kapacitet finns att tillgå.

Företag

Internet och underliggande infrastruktur för elektronisk kommunikation har allt större betydelse för "B2B" - Business-to-business- tjänster. Företag som är underleverantörer till andra företag eller ingår i en kedja med företag har idag ofta krav på att vara anslutna till nätet via fiber för att få behålla sina uppdrag eller sin roll som underleverantör. Exempel är till exempel både Volvo och Volkswagen som kräver att märkesverkstäder använder stödsystem som kräver fiberanslutning.

Hushåll

Distribution av TV och tidningar sker allt mer via internet. TV tablån med fasta sändningstider ersätts av "Play tjänster" som gör att användaren kan se programmet vid valfri tidpunkt, tidningar och böcker som överförs till "läsplattor" ökar snabbt i omfattning och ställer stora krav på kapacitet och tillgängligt till nättjänster.

Sociala medier t ex Facebook, Google+, Twitter, YouTube, Flickr, LinkedIn, MySpace och bloggportaler är tjänster vars användning är stor idag och som kräver god nätkapacitet både till och från användaren.

Möjligheterna att arbeta hemifrån en eller flera dagar i veckan är idag viktiga pusselbitar både för anställda och företag för att få arbetet och vardagslivets pussel att gå ihop. Miljövinster med att ersätta resor med videomöten, ibland kanske hemifrån, är stora.

Fast och mobil tillgänglighet

IT tjänster bör vara tillgängliga både via fasta nät och mobila nät för att tillgodose dagens och morgondagens användares krav. Mobila tjänster ger lägre hastigheter och tillgänglighet än fasta nättjänster som levereras över fiber.

Långsiktigt krävs en fast och en mobil infrastruktur som är tillgänglig i större delen av landet.

Regeringens Bredbandsforum

Regeringens Bredbandsforum är bildat för att stödja och främja arbetet med att nå den nationella bredbandsstrategins mål. Enligt Bredbandsforum är kommunerna en mycket viktig aktör i realiseringen av regeringens bredbandsstrategi.

Kommunerna har minst fyra roller:

1. att som lokal offentlig aktör se till att frågor kring bredband får rätt prioritet
2. att som markägare möjliggöra markanvändningen för elektronisk kommunikation
3. att som nätägare verka på rätt nivå i värdekedjan utifrån lokala förutsättningar
4. att som fastighetsägare främja behovet av konkurrens och ett brett utbud

Bredbandsforum har tillsatt ett antal arbetsgrupper. En av dessa har arbetat med att identifiera hinder för bredbandsutbyggnad. De hinder som identifierades och som kan påverkas från kommunerna är:

- Kommunala ageranden som motverkar konkurrens, utbud och infrastrukturutbyggnad
- Befintlig infrastruktur utnyttjas inte effektivt
- Ogynnsamma villkor för, och rättigheter till, att få bygga ny fysisk infrastruktur
- Svagheter i avtalsprocessen avseende marktillträde
- Otillräckligt med stimulerande åtgärder i ekonomiskt ogynnsamma områden.

För kommunen gäller det att i möjligaste mån underlätta för operatörer och nätägare att anlägga och driva nät så att största möjliga täckning kan uppnås.

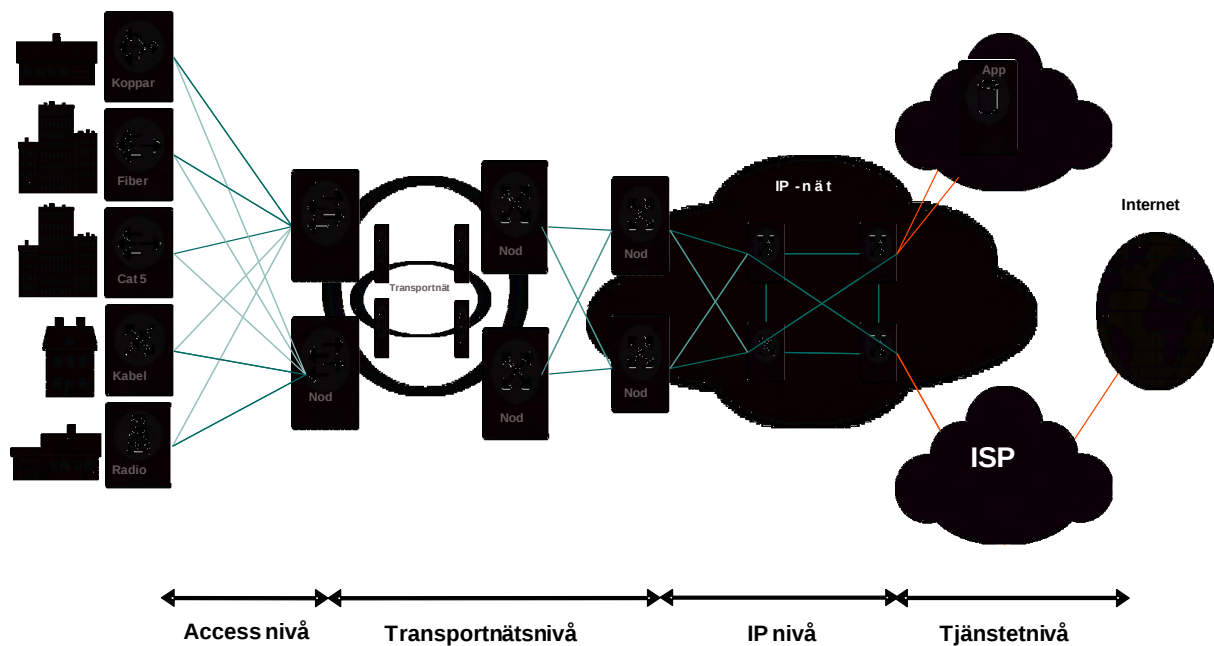
Ledningskollen.se

I webbtjänsten Ledningskollen.se kan den som planerar att gräva, schakta eller spränga kan få besked om vem som har olika typer av infrastruktur nedgrävd i närheten av arbetsområdet. Tjänsten fungerar för både privatpersoner, företag, myndigheter, kommuner och andra som planerar att gräva, schakta eller spränga på en specifik plats. Det är gratis att ställa frågor och att registrera sig som ledningsägare i Ledningskollen.se.

Tjänsten kan även användas i planeringsprocessen och för att stimulera samförläggning av infrastruktur.

Uppsala kommun använder Ledningskollen.se på olika sätt och ansvaret för att tjänsten används finns därför i olika delar av organisationen för användning:

- I planprocesser
- I samband med att bevilja grävtillstånd i kommunal mark
 - I ansökan om grävtillstånd skall ärendenummer från Ledningskollen.se anges
- I samband med kommunala grävarbeten för att inte gräva av ledningar som ligger i vägen
- För att stimulera samförläggning
- För att skydda egna
 - VA ledningar
 - elledningar t ex till gatubelysning och i parker
 - ledningar för trafiksignaler
 - ledningar för gas

Figur 1. Nätstruktur och begrepp

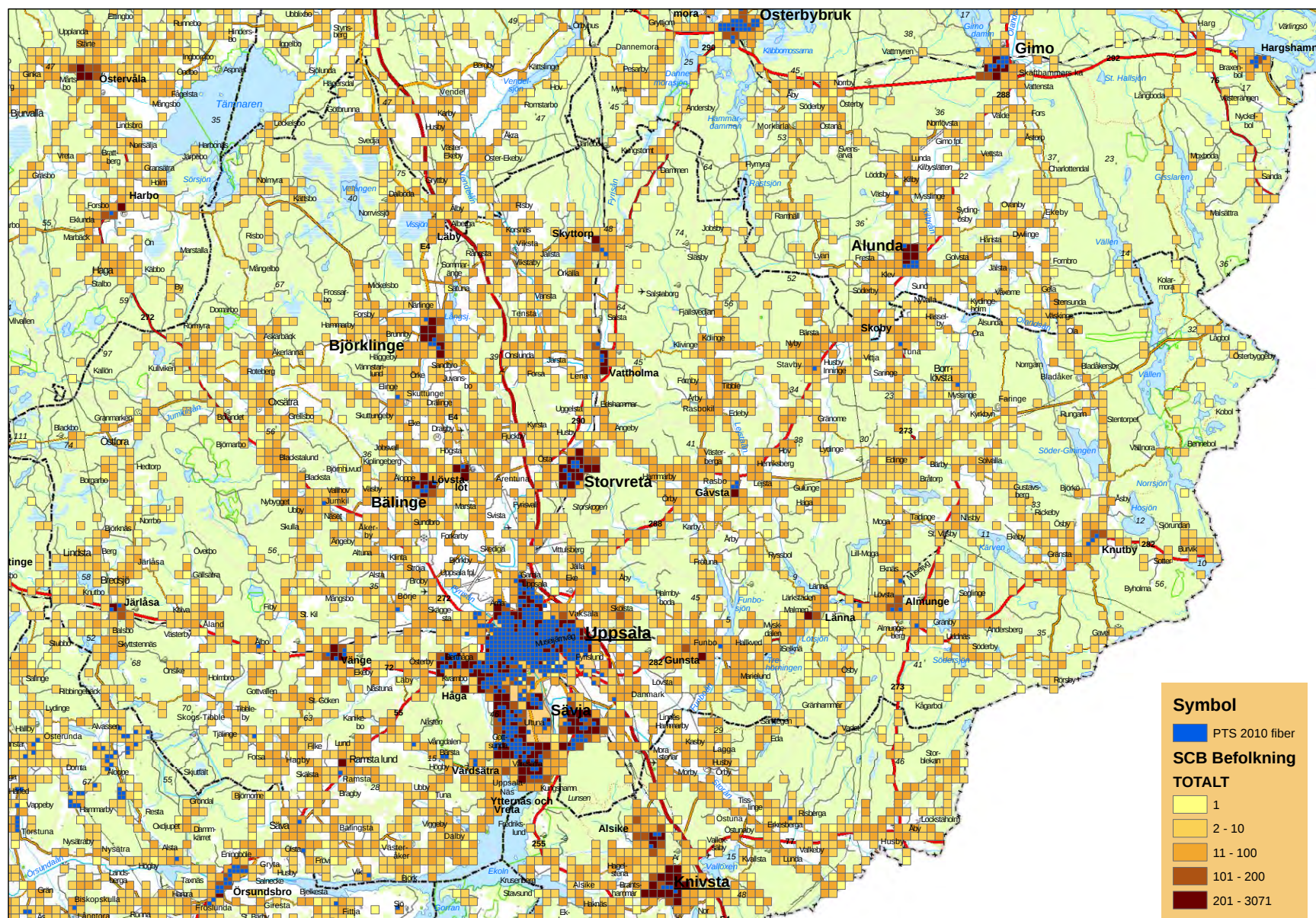
Stödinsatser i form av offentlig finansiering av nät bör koncentreras till accessnivå och i vissa fall transportnätetsnivå i områden där marknaden är för svag för att själv bära kostnaderna för infrastruktur.

Befintlig infrastruktur

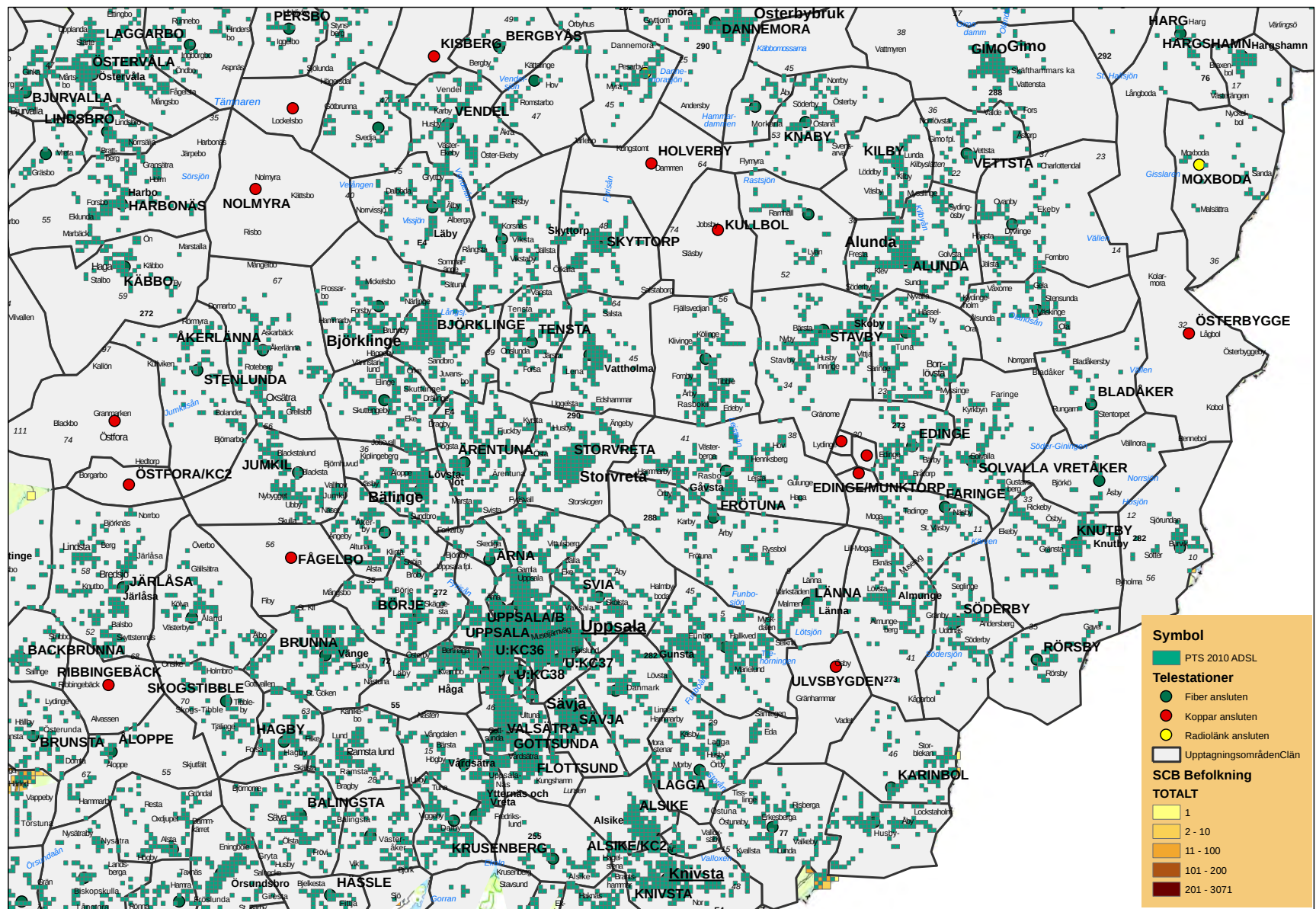
Post och Telestyrelsen, PTS, gör varje år en analys av tillgången till bredbandstjänster i hela landet. Analysen görs genom enkäter till nätägare och operatörer. Resultatet presenteras som rutor om 250x250 m med fast boende och/eller företag enligt SCB statistik. Rutorna har information om tillgång till bredband via olika media och med olika kapacitet. Inga data presenteras för rutor utan fast boende eller företag. Om det t ex finns en slutkundsanslutning för fiber i en ruta anges att det finns tillgång till fiber i hela rutan. Telias telestationer som är fiberanslutna finns inte med i PTS kartläggning år 2011.

PTS senaste kartläggning PTS 2011 avser data som samlades in under hösten 2011 och publicerades under våren 2012.

Tillgången till fiber och ADSL tjänster enligt PTS 2011 presenteras i nedanstående kartor som även visar var det finns fast boende enligt SCB:s statistik. Befolkningen markeras med 500x500 m rutor i nyanser av gult/brunt och ovanpå dessa rutor visas PTS data i 250x250 m rutor med blått för fiber och grönt för ADSL.

Karta 2. PTS 2011 tillgång till fiber

Karta 3. PTS 2011 tillgång till ADSL

Blåmarkerade 250 meters rutor i karta 2 visar att det finns minst en fiberansluten fastighet i rutan.

I karta 2 visas med röda cirklar att 11 telestationer saknar inkommande fiber. Dessa telestationer är försedda med en enklare variant av ADSL som ger ett begränsat antal användare tillgång till 250 kbit/s tjänster via teleledningen. Denna typ av ADSL är inte medtagen i PTS kartläggning på grund av den låga kapaciteten. Det bör noteras att många ADSL kunder har så lång ledning till telestation att tjänsterna är begränsade till 2 Mbit/s- en allvarlig teknisk begränsning med ADSL tekniken.

PTS 2011 innehåller även en statistikbilaga med kommunvisa summeringar av andel hushåll och företag som har respektive kan få tillgång till bredband via olika media och med olika kapacitet. Det mått som bäst motsvarar målsättningen att slutanvändaren skall ha tillgång till minst 100 Mbit/s är uppgifter om "Faktisk tillgång till bredband med minst 50 Mbit/s". Tabellerna nedan visar data från PTS kartläggning 2011 för riket och kommunerna i Uppsala län.

	Totalt				Tätort och småort				Ej tätort och småort			
	Tillgång till bredband om minst 50 Mbit/s				Tillgång till bredband om minst 50 Mbit/s				Tillgång till bredband om minst 50 Mbit/s			
	2010		2011		2010		2011		2010		2011	
	Bef.	A.ställen	Bef.	A.ställen	Bef.	A.ställen	Bef.	A.ställen	Bef.	A.ställen	Bef.	A.ställen
Riket	41,57%	32,32%	45,83%	38,26%	48,59%	45,70%	53,04%	49,77%	8,30%	5,95%	11,61%	8,86%
Uppsala län	38,27%	29,18%	41,18%	34,15%	48,07%	45,63%	50,60%	48,40%	4,22%	3,00%	8,47%	5,40%
Enköping	35,62%	21,69%	35,40%	24,32%	51,08%	43,61%	50,13%	42,18%	5,44%	5,61%	6,83%	7,67%
Heby	0,16%	0,21%	0,18%	0,30%	0,29%	0,64%	0,32%	0,77%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Håbo	6,29%	11,68%	8,61%	14,11%	4,99%	10,67%	7,40%	13,05%	13,96%	14,88%	15,67%	18,24%
Knivsta	17,01%	9,64%	23,60%	14,38%	27,57%	18,84%	32,65%	24,84%	0,23%	0,17%	9,66%	4,35%
Tierp	16,82%	9,55%	17,76%	11,20%	24,63%	23,01%	25,75%	22,71%	3,71%	1,16%	4,30%	1,79%
Uppsala	51,71%	44,18%	55,57%	49,55%	60,04%	57,02%	63,37%	60,28%	4,97%	2,79%	11,87%	5,99%
Älvkarleby	27,01%	23,72%	27,33%	28,29%	30,64%	29,19%	31,00%	33,96%	6,41%	9,09%	6,17%	9,92%
Östhammar	12,92%	7,55%	14,41%	11,75%	19,81%	18,74%	20,01%	21,10%	2,06%	1,06%	5,65%	4,78%

Översiktplan 2010 för Uppsala kommun

Angående elektronisk kommunikation² står i översiktsplanen bland annat:

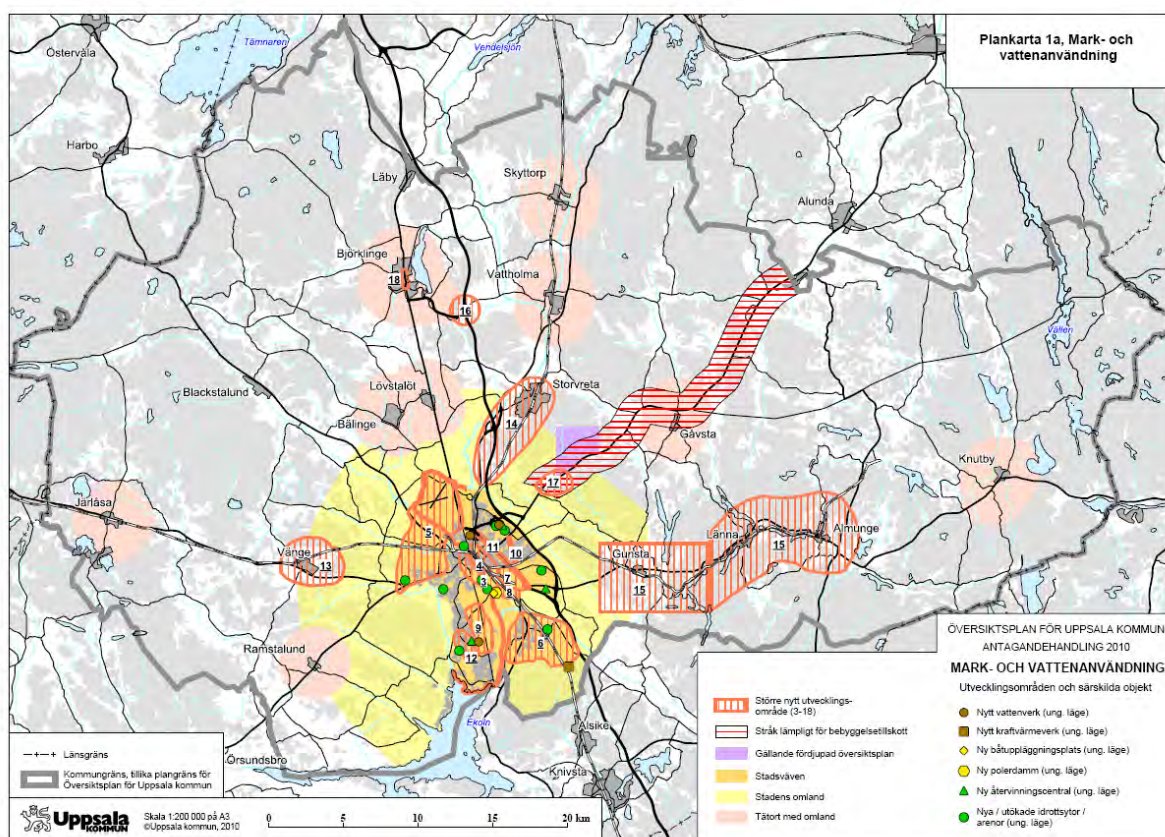
IT-infrastrukturen har stor betydelse för hela kommunens utveckling och näringslivets förutsättningar.

Kommunen har en funktion som IT-infrastrukturkoordinator som ger IT-marknadens aktörer en samlad bild av data- och telekommunikationsbehovet på olika platser och hos olika användargrupper.

ÖP:s inriktning är att samla ny bebyggelse till tätorter och bebyggelsegrupper underlättar för bredbandsuppkoppling.

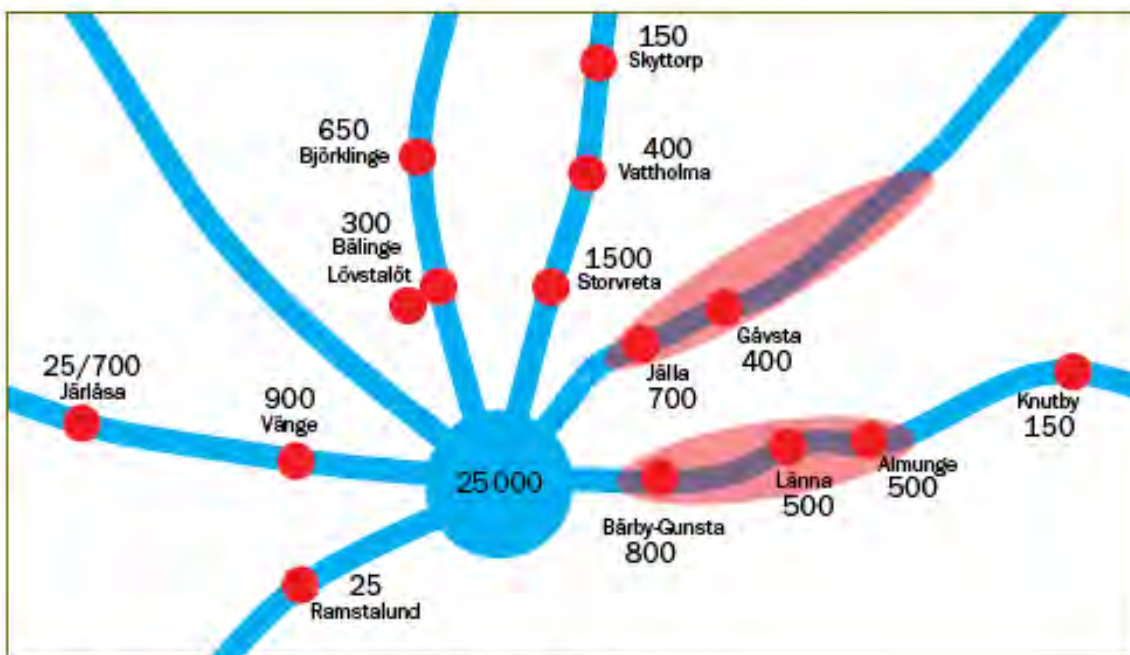
Riktlinjer för planläggning, lovprövning och annan ärendehantering som berör IT-infrastruktur: Möjligheterna att ordna en tillfredsställande data och telekommunikation i enlighet med kommunens IT-infrastrukturpolicy ska vägas in vid lokalisering av ny bebyggelse.

Några kartor hämtade från Uppsala kommuns översiktsplan 2010.

Karta 4. Översiktsplan 2010 - Utvecklingsområden

² Tidigare benämnt IT infrastruktur

Översiktsplanens beredskap för bostadstillskott i olika tätorter.

Karta 5. Översiktsplan 2010 - Beredskap för bostadstillskott

I samband med exploatering av nya områden och förtätning av bostadsbestånd skall infrastruktur för elektronisk kommunikation ingå i all planering och kostnaden för anläggning av ny infrastruktur skall ingå i investeringskalkylerna.

Tillgängligt offentligt stöd 2012-2014

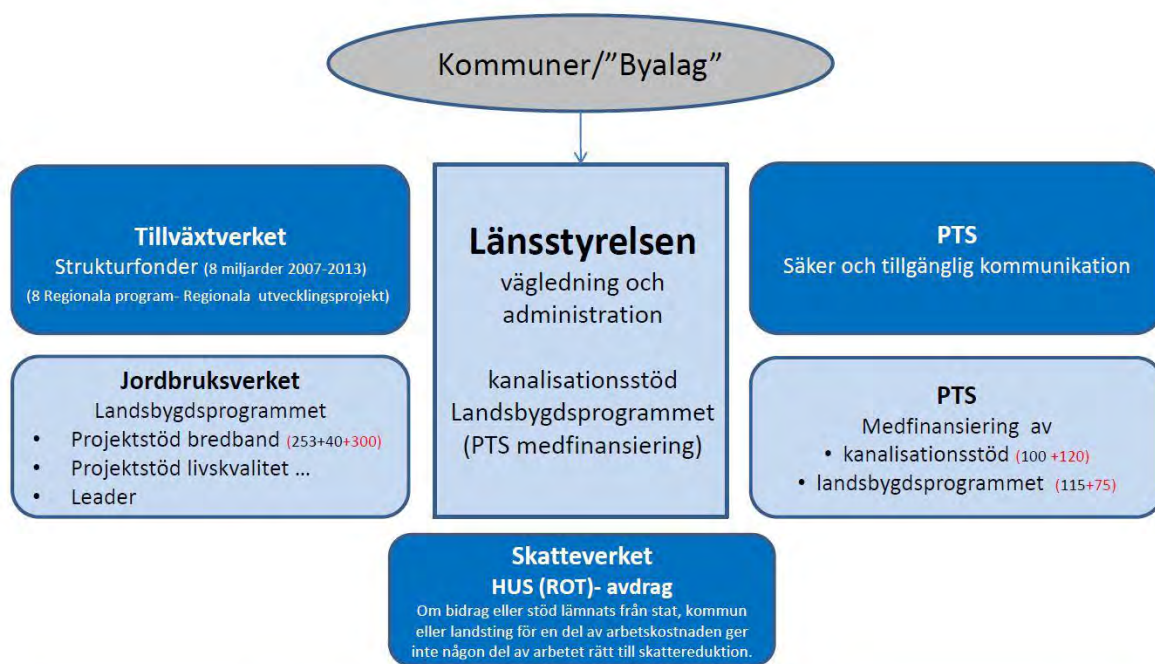
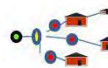
I detta avsnitt finns en kortfattad förteckning över statliga stöd- och stimulansprogram där kommunen, samfälligheter, byalag och andra typer av föreningar kan ansöka om ekonomiskt stöd för att anlägga kanalisering eller bredbandsnät. Dessa stöd är tillgängliga i geografiska områden som saknar bredbandsnät med hög kapacitet och där marknaden inte bedöms genomföra utbyggnad på kommersiell grund inom tre år.

Statliga stöd

Regeringen har satsat 375 miljoner till bredbandsutbyggnadsprojekt under 2012-2014 genom nya medel och genom omfördelningar i Landsbygdsprogrammet. Därtill finns 120 miljoner i kanalisationsstöd. Av dessa medel har Uppsala län tilldelats totalt 12,5 miljoner kronor varav drygt 9,1 miljoner kronor som projektstöd inom Landsbygdsprogrammet och drygt 2,2 miljoner kronor som medfinansiering från PTS samt knappt 1,2 miljoner kronor som kanalisationsstöd.

Möjliga offentliga stödmedel för bredband

+ 495 mkr för 2012-2014

Dessa statliga stöd söks via länsstyrelsen och i normalfallet kan 75 % stöd påräknas.

ROT-avdrag kan sökas för stöd till arbetskostnaden för anläggning av kanalisation på egen fastighet

ERUF - EU:s strukturfonder

Kräver 67 % offentlig medfinansiering och omfattande upphandlingar och administration

Regionala tillväxtmedel

Saknas i praktiken i Uppsala län.

Kommunala medel

För närvarande finns inga medel avsatta i Uppsala kommuns budget.

Landstingskommunala medel

Saknas i Uppsala län.

Handläggare
Hedberg Sebastian

Datum
2013-10-11

Diarienummer
KSN-2012-1280

Kommunstyrelsen

Samrådsredogörelse för Bredbandsprogram 2013 – 2020 för Uppsala kommun

Den 10 juni sändes förslag till bredbandsprogram 2013 – 2020 för Uppsala kommun ut på samråd. Remisser har gått till:

Plan- och byggnadsnämnden
Gatu- och samhällsmiljönämnden
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden
Idrotts- och fritidsnämnden
Uppsala Vatten och Avfall AB
Uppsalahem AB
Länsstyrelsen i Uppsala län
LRF Mälardalen
Handelskammaren i Uppsala län
Företagarna i Uppsala
Knutby i Samverkan
Rasbo i Samverkan
Utvecklingsrådet för Storstretabygden
Vattholma i Samverkan

Samrådstiden varade mellan den 10 juni 2013 till den 1 oktober 2013. Under denna tid har 11 instanser svarat varav två svar har varit utan erinran.

Läsanvisning

De instanser som valt att inkomma med synpunkter kommer att få dem presenterade i varsitt kapitel under vilket kommunledningskontorets kommentarer till varje synpunkt tillkommer. I de fall en synpunkt har bidragit till förändringar i programmet presenteras dessa genom att markeras så här med grå färg.

Uppsala Vatten och Avfall AB har inget att erinra mot samrådsförslaget.

Idrotts- och fritidsnämnden har inget att erinra mot samrådsförslaget.

Vattholma i Samverkan (VIS)

VIS framhåller att denna typ av program borde inarbetas i kommunens IVE för att möjliggöra för en samlad uppföljning ska kunna ske av de pengar som årligen föreslås avsättas för bredbandsutbyggnad. Detta för att regelbundet pröva att pengarna kommer till nytta.

Kommunledningskontorets kommentar:

I programmet framgår att alla kommunens större insatser inom bredbandsområdet ska dokumenteras och utvärderas. Frågan om detta kommer att ske i och med IVE-processen eller fristående kommer att undersökas vid sidan av programmet.

VIS vill även se en förtydning i hur de föreslaget avsatta pengarna för bredbandsutbyggnad skall användas. **VIS** föreslår att den berörda punktsatsen i programmet ändras till "Medlen ska främst användas till medfinansiering, men kan även användas för att finansiera infrastruktur för bredbandsanslutning i områden där kommunen bedömer det nödvändigt och där intresse för marknadsaktörer saknas".

Kommunledningskontorets kommentar:

Det är viktigt att det tydligt framgår att det är just kanalisation för fiber som pengarna avsätts för.

För att förtydliga vad de avsatta medlen skall gå till ändras texten i punktsatsen till:

"Medlen ska främst användas som medfinansiering till stödmedel från staten, Post- och telestyrelsen och EU, men kan även användas till att finansiera nedläggning av kanalisation i områden där kommunen bedömer det nödvändigt och där intresse från marknadsaktörer saknas."

VIS vill att målsättningen att 90 % ska ha tillgång till bredband åt 2020 förtydligas. De vill se vad den ambitionsnivån i praktiken innebär för den enskilde. Kartmaterial som visar vilka delar av kommunen som omfattas av målsättningen och vilka delar som bedöms vara för glest befolkade för att det ska kunna anses vara ekonomiskt rationellt med bredbandsanslutning.

Kommunledningskontorets kommentar:

Detta tas redan nu upp i bilagan till Bredbandsprogrammet. Där visas teoretiska exempel som beskriver vilka nivåer som måste till för att uppnå målen. Kommunledningskontoret bedömer dock att det kan göra mer skada än nytta att visa denna typ av teoretiska resonemang på karta då det lätt kan tas som en sanning. Istället är det enligt kommunledningskontorets bedömning bättre att förutsättningslöst arbeta för att nå de uppsatta målen.

Rasbo i Samverkan (RIS)

RIS vill att kommunens IT-infrastrukturstrateg inte bara följer utvecklingen i kommunen utan tar ett större ansvar och aktivt leder utvecklingen. Samt att kommunen aktivt ska verka för att utbyggnad sker på de platser där nätet är underutvecklat och där det finns behov.

Kommunledningskontorets kommentar:

Detta är även kommunledningskontorets önskan och därför stärks skrivningen i programmet för att innefatta en mer aktiv roll hos kommunens IT-infrastrukturstrateg.

RIS ser gärna att kommunen bistår med färdiga lösningar med föreningskoncept, finansiering, grävtavtalsmallar mm.

Kommunledningskontorets kommentar:

Detta är en fråga som ingår i IT-infrastrukturstrategens roll som skall bistå medborgare med stöd i de frågor som kan uppstå. Men kommunledningskontoret bedömer inte att programmet kräver en specifik skrivning om detta.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (UAN)

UAN anser att det i programmet bör läggas till att Uppsala kommun ska ta initiativ till och stötta bildandet av fiberföreningar på landsbygden.

Kommunledningskontorets kommentar:

Beskrivningen av kommunens agerande mot medborgare stärks för att tydligare inkludera denna fråga.

Gatu- och samhällsmiljönämnden (GSN)

GSN anser att bredbandsprogrammet bör kompletteras med att de digitala tjänsterna ska vara normgivande för kommunen, både vad det gäller den enskilde medborgaren likväl som företag.

Kommunledningskontorets kommentar:

Detta framgår redan i det till bredbandsprogrammet medföljande missivet.

GSN anser att införandet av detta program kan komma att medföra kostnadsökningar inom nämndens verksamhetsområde då ett flertal av de föreslagna åtgärderna medför en ökad arbetsbelastning. Servicegraden ska höjas, tillgänglighet utökas och samordningsansvaret föreslås ligga på nämnden och för dessa delar önskar nämnden få en resursförstärkning.

Kommunledningskontorets kommentar:

De punktsatser som dikterar hur GSN skall agera mot marknadens aktörer torde redan vara en del i GSN:s arbete och därför inte kräva någon resursförstärkning. I den mån GSN behöver stöd att informera marknadens aktörer om arbeten som sker kan kommunens IT-infrastrukturstrateg vara behjälplig.

Länsstyrelsen i Uppsala län (LST) anser att kommunen med fördel bör vara proaktiv och ta fram en strategi med tidplan för områden där marknaden inte klarar av att bygga ut på kommersiella grunder.

Kommunledningskontorets kommentar:

En bredbandsstrategi kan vara ett bra komplimenterande dokument till detta program och kan framöver bli aktuell att ta fram. I dagsläget bedömer dock inte kommunledningskontoret att så är fallet.

Vidare anser **LST** att kommunen bör koppla ihop bredbandsprogrammet med den regionala digitala agendan som **LST** och **Regionförbundet i Uppsala län (RF)** håller på att ta fram.

Kommunledningskontorets kommentar:

Missivet till bredbandsprogrammet uppdateras för att även nämna den regionala digitala agendan.

LST saknar det mellankommunala perspektivet på bredbandsfrågan i programmet och anser att det vore bra om bredbandsprogrammet tydliggör hur kommunen vill samarbeta med närliggande kommuner inom och utanför Uppsala län.

Kommunledningskontorets kommentar:

Uppsala kommun hanterar den mellankommunala frågan genom ett påbörjat interkommunalt samarbete i länet. Utbyggnaden av fibernätet är för Uppsala kommun dock till största delen en intern fråga som bygger på olika marknadsaktörers agerande. I den mån andra kommuners stadsnät kan vara aktuella för att etablera sig i Uppsala kommun kommer dessa att behandlas på samma vis som marknadens andra aktörer.

Gällande bredbandsmålet anser **LST** att det bör formuleras som 100 Mbit/s istället för 0,1 Gbit/s för att det ska bli tydligt att det hänger ihop med det nationella och regionala målet.

Kommunledningskontorets kommentar:

Valet att använda prefixet Gigabit istället för Megabit har gjorts på grund av att utvecklingen i denna bransch går så pass fort som den gör. Kommunledningskontorets bedömning är att vi om 7 år där horisonten för detta program ligger inte längre kommer att tala om hastigheter mätt i megabit utan snarare gigabit.

Uppsalahem (UH)

UH påpekar att "fast bredband" i bredbandsprogrammet enbart definieras som så kallad point to point-förbindelse. **UH** vill även se att så kallade point to multipoint-förbindelser beaktas, inte minst i villaområdes samt glesbygdsstruktur där detta är en mer kostnadseffektiv lösning.

Kommunledningskontorets kommentar:

Den enda teknik som idag klarar av att leverera en tillräcklig hastighet där kunden kan vara säker på att alltid få den hastighet som hen betalar för är just point to point och det är därför denna teknik lyfts. Point to multipoint kan mycket väl fungera som ett komplement för att

leverera bredband till de områden som **UH** nämner. Men kommunledningskontoret vill inte att detta skall komma i för stort fokus.

UH vill också att det poängteras i programmet att det i framtiden kan tillkomma fler tjänster utöver internetaccess, TV och telefoni i nätet. I detta inkluderas larm- och omsorgstjänster.

Kommunledningskontorets kommentar:

Detta framgår redan i det till bredbandsprogrammet medföljande missivet.

Handelskammaren i Uppsala län (HK)

HK noterar att målet att 90 % av invånarna ska ha 100 Mbit/s år 2020 får ses som en rimlig målsättning idag, men vill se att det provas vart fjärde år för att säkerställa att målet är relevant.

Kommunledningskontorets kommentar:

Målet om 100 Mbit/s baserar sig på nationella målsättningar och därför har denna hastighet valts. Detta medför också att kommunöverskridande jämförelser blir enklare. Fibertekniken är dock framtidssäkrad och med små uppgraderingar i teknik tillåter den att hastigheten höjs avsevärt.

HK noterar en önskan hos marknadens aktörer att kanalisation för bredband regelmässigt inkluderas i olika infrastrukturåtgärder. Men påpekar att erfarenheten är att detta inte sker. Därför anser **HK** att detta bör bevakas i plan- och bygglovshanteringen och vid entreprenader.

Kommunledningskontorets kommentar:

Detta är något som även kommunledningskontoret noterat och en av anledningarna till att detta program tagits fram samt att en IT-infrastrukturstrateg har anställts. Det ligger på IT-infrastrukturstrategens bord att bevaka att dessa frågor följs upp.

HK menar också att satsningar långt bortom dem som programmet ställer i utsikt kommer att krävas för att attrahera IT-intensiv verksamhet till kommunen. **HK** är inte övertygad om att det räcker att kommunen anställer en IT-strateg som arbetar med frågorna. **HK** menar att ett bredare samarbete mellan näringsliv/brukare, operatörer, universitet, kommun och internationella partners formas.

Kommunledningskontorets kommentar:

Även om kommunledningskontorets vilja också är att Uppsala kommun utvecklas inom ICT-området (information & communication technology) ligger detta bortom bredbandsprogrammets ramar.